

**Bryssel, 16. joulukuuta 2025
(OR. en)**

16939/25

**MAMA 292
MED 107
RL 7**

ILMOITUS

Lähetäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Suhteet Libanoniin – Euroopan unionin kanta assosiaationeuvoston
yhdeksättä kokousta varten (Bryssel, 15. joulukuuta 2025)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä Euroopan unionin kanta EU–Libanon-assosiaationeuvoston
yhdeksättä kokousta varten.

EU–LIBANON-ASSOSIAATIONEUVOSTON YHDEKSÄS KOKOUS**(Bryssel, 15. joulukuuta 2025)****Euroopan unionin julkilausuma**

1. Euroopan unioni (EU) vahvistaa EU-Libanon-assosiaationeuvoston yhdeksännen kokouksen yhteydessä olevansa vahvasti sitoutunut syventämään suhteitaan Libanoniin. Tämä kokous merkitsee uuden vaiheen alkua kahdenvälisessä kumppanuudessamme, joka perustuu assosiaatiosopimukseen, joka muodostaa EU:n ja Libanonin välisen kumppanuuden ja yhteistyön oikeudellisen, institutionaalisen ja poliittisen perustan ja vahvistaa suhteitamme. EU:n tavoitteena on hyväksyä yhdessä Libanonin kanssa kumppanuuden painopisteet puiteasiakirjaksi, jolla vahvistetaan keskinäistä yhteistyötä.
2. Libanon tarjoaa ainutlaatuisen mallin rinnakkaiselolle ja monimuotoisuudelle. Eurooppa-neuvoston 23. lokakuuta 2025 antamien päätelmien mukaisesti EU toistaa tukevansa Libanonin hallitusta ja sen kansaa. Se on tyytyväinen Libanonin viranomaisten uudistuspyrkimyksiin talous- ja turvallisuustilanteen vakauttamiseksi ja tukee hallituksen pyrkimyksiä käyttää suvereniteettiaan koko alueellaan ja sen suunnitelmaa perustaa valtion asemonopoli. EU tunnustaa samalla Libanonin viranomaisten vaikean toimintaympäristön. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2790 mukaisesti EU ilmaisee voimakkaan tukensa Libanonin alueelliselle koskemattomuudelle, suvereniteetille, vakaudelle ja poliittiselle riippumattomuudelle sen kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä.
3. Lukuisten monitahoisten poliittisten, taloudellisten ja turvallisuuskriisien sekä uuden presidentin valinnan ja uuden hallituksen muodostamisen jälkeen Libanonille on auennut uusi mahdollisuus vahvistaa valtion instituutioita, palauttaa täysi suvereniteetti ja ohjata maata kohti kestäväää vakautta ja vaurautta. EU on sitoutunut tekemään yhteistyötä Libanonin hallituksen, instituutioiden ja kansalaisyhteiskunnan kanssa maan poliittisen, taloudellisen ja turvallisuustilanteen parantamiseksi ja maan kohtaamien moninaisten kansallisten, alueellisten ja maailmanlaajusten haasteiden ratkaisemiseksi.

4. Tässä yhteydessä EU on valmis arvioimaan vaihtoehtoja assosiaatiosopimuksen nykyaikaistamiseksi. Rakenneuudistuksissa saavutetusta konkreettisesta edistymisestä riippuen EU on myös valmis tutkimaan mahdollisuuksia nostaa suhteensa Libanoniin strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden tasolle.

Maa­ilman­laajuiset ja alueelliset turvalli­suushaasteet

5. EU korostaa EU:n ja Libanonin kumppanuuden strategista merkitystä meneillään olevien alueellisten ja maailmanlaajuisen kriisien seurausten ratkaisemisessa. Tässä uudessa tilanteessa on ratkaisevan tärkeää, että EU ja Libanon vahvistavat yhteisen sitoutumisensa sääntöihin perustuvaan kansainväliseen järjestykseen, kansainväliseen oikeuteen, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, perusvapauksiin, demokratiaan, oikeusvaltioperiaatteeseen ja tehokkaaseen monenväliseen järjestelmään.

6. Israelin ja miehitetyn palestiinalaisalueen tilanteen osalta EU panee tyytyväisenä merkille YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2803 Gazan konfliktin lopettamista koskevan kattavan suunnitelman täytäntöönpanosta. EU on valmis osallistumaan suunnitelman täytäntöönpanoon sen käytettävissä olevilla eri välineillä, jotka perustuvat EU:n pitkäaikaiseen yhteistyöhön ja merkittävään tukeen rauhan edistämiseksi alueella kansainvälisen oikeuden, myös kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti. EU osallistuu Gazan ja Länsirannan, myös Itä-Jerusalem, vakauttamiseen tähtääviin kansainvälisiin toimiin erityisesti YTPP-operaatioidensa EUBAM Rafahin ja EUPOL COPPSin kautta. EU tukee edelleen palestiinalaishallintoa ja sen käynnissä olevaa uudistusohjelmaa erityisesti Palestiinan avunantajaryhmän kautta, myös palestiinalaishallinnon Gazaan paluuta silmällä pitäen. EU toistaa vakaasti sitoutumisensa oikeudenmukaiseen, kokonaisvaltaiseen ja kestäväseen rauhaan YK:n turvallisuusneuvoston asiaa koskevien päätöslauselmien mukaisesti kahden valtion ratkaisun pohjalta niin, että Israelin valtio ja itsenäinen, demokraattinen, alueellisesti yhtenäinen, suvereeni ja elinkelpoinen Palestiinan valtio elävät rauhassa ja turvallisesti rinnakkain ja toisensa tunnustamina Jerusalemin ollessa molempien valtioiden pääkaupunkina. EU palauttaa mieleen myös Ranskan ja Saudi-Arabian kuningaskunnan yhdessä johtaman, New Yorkissa pidetyn korkean tason konferenssin Palestiinan kysymyksen rauhanomaisesta ratkaisemisesta ja kahden valtion ratkaisun täytäntöönpanosta. EU toistaa vaatimuksensa turvallisesta pääsystä pyhiin paikkoihin ja vallitsevan tilanteen säilyttämisestä. Jerusalemin ja sen Vanhankaupungin erityisasema ja -luonne, sen pyhien paikkojen loukkaamattomuus ja sen kaikkien yhteisöjen elinkelpoisuus on säilytettävä, ja kaikkien on kunnioitettava niitä. Siirtokuntien asukkaiden muun muassa kristittyjen yhteisöihin kohdistaman väkivallan, siirtokuntien laajentamisen ja Israelin sotilasoperaatioiden yhteydessä EU toistaa tuomitsevansa jyrkästi väkivallan kärjistymisen Länsirannalla. EU tuomitsee jyrkästi myös jatkuvat terrori-iskut Israelia vastaan.

7. Yli kolme vuotta sen jälkeen, kun Venäjä aloitti täysimittaisen, laittoman, provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan rikkoen räikeästi kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien YK:n peruskirjan periaatteet, ja heikentäen maailmanlaajuisia turvallisuutta ja vakautta ja aiheuttaen Ukrainan kansalle sanoinkuvaamatonta kärsimystä, EU tukee edelleen vakaasti ja horjumatta Ukrainaa ja sen kansaa. EU on tyytyväinen Libanonin tukeen YK:n yleiskokouksen 2. maaliskuuta 2022, 24. maaliskuuta 2022, 12. lokakuuta 2022 ja 24. helmikuuta 2025 antamille päätöslauselmille. Libanonin tuki sääntöihin perustuvalle kansainväliselle järjestykselle monenvälisillä foorumeilla on tärkeä osa EU:n ja Libanonin suhteita. EU korostaa, että on tärkeää tukea vaatimusta täydellisestä ja ehdottomasta tulitauosta, jonka tavoitteena on lopettaa Venäjän hyökkäyssota ja palauttaa rauha, jonka on oltava kattava, oikeudenmukainen ja kestävä ja perustuttava YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden periaatteisiin, mukaan lukien Ukrainan suvereniteetti ja alueellinen koskemattomuus.

EU:n tuki Libanonin ja Syyrian suhteiden uudistamiselle

8. EU toistaa tukevansa rauhanomaista ja osallistavaa syyrialaisjohtoista ja syyrialaisten omakseen kokemaa sekä ulkomaisesta sekaantumisesta vapaata siirtymää Syyriassa ja korostaa, että on tärkeää suojella kaikkien syyrialaisten ihmisoikeuksia ja perusvapauksia heidän etnisestä tai uskonnollisesta taustastaan riippumatta sekä siirtymäkauden oikeusjärjestelyjä ja sovinnontekoa. EU tukee edelleen Syyrian sen tiellä kohti vakauttamista, demokratiakehitystä, osallisuutta ja jälleenrakentamista 23. kesäkuuta 2025 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti.
9. EU on tyytyväinen Libanonin ja Syyrian viimeaikaiseen korkean tason yhteydenpitoon ja pyrkimykseen luoda uudet suhteet kummankin valtion suvereniteettia kunnioittaen. Tavoitteena on saada aikaan konkreettista edistystä keskeisissä kahdenvälisissä kysymyksissä, mukaan lukien rajaturvallisuutta, rajankäyntiä ja kadonneiden henkilöiden, pidätettyjen ja omaisuuden kohtaloa koskeva yhteistyö. EU on valmis tukemaan aloitteita, joilla edistetään vakautta, vastavuoroista kunnioitusta, taloudellisia mahdollisuuksia, muuttoliikkeen hallintaa ja hallintoa sekä rakentavia naapuruussuhteita.

10. EU on tyytyväinen Israelin ja Libanonin välillä 27. marraskuuta 2024 tehtyyn tulitaukosopimukseen ja kehottaa jälleen kaikkia osapuolia noudattamaan sitä ja panemaan sen täytäntöön. EU muistuttaa tässä yhteydessä seurantamekanismin keskeisestä roolista tulitaukosopimuksen täysimääräisessä täytäntöönpanossa. EU toistaa myös, että YK:n väliaikaisilla rauhanturvajoukoilla (Unifil) on keskeinen vakauttava rooli Libanonin eteläosissa. Huolimatta siitä, että Unifilin toimeksiannon on tarkoitus päättyä joulukuussa 2026, EU jatkaa Libanonin valtion suvereniteetin, alueellisen koskemattomuuden ja valtion rakenteiden kehittämisen tukemista muun muassa edistämällä Libanonin asevoimien ja sisäisten turvallisuusjoukkojen vahvistamista. Tässä yhteydessä EU kehottaa tiivistämään Libanonin asevoimien ja Unifilin välistä yhteistyötä.
11. EU kehottaa kaikkia osapuolia panemaan täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 2790, 1701 ja 1559, joissa edellytetään kaikkien valtiosta riippumattomien aseistettujen ryhmien aseistariisuntaa ja Israelin vetäytymistä sinisen linjan pohjoispuolisilta alueilta. EU on vakavasti huolissaan lisääntyneistä alueellisista jännitteistä ja Israelin puolustusvoimien jatkuvista tulitaukosopimuksen loukkauksista, erityisesti Unifilin henkilöstöön, siviileihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistuvista hyökkäyksistä, jotka ovat johtaneet siviiliuhreihin. EU tuomitsee kaikki Unifiliin kohdistuvat hyökkäykset ja muistuttaa, että YK:n henkilöstön ja tilojen turvallisuus on varmistettava kansainvälisen oikeuden ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1701 mukaisesti. EU pitää valitettavana, että Hizbollah kieltäytyy edelleen noudattamasta täysimääräisesti tulitaukosopimuksen määräyksiä.
12. EU ilmaisee huolensa tilanteen kärjistymiseen liittyvistä riskeistä ja kehottaa vahvistamaan kansainvälistä tukea diplomaattiselle ratkaisulle. EU on tyytyväinen Libanonin halukkuuteen käydä rakentavia neuvotteluja Israelin kanssa ja viimeaikaisiin suoriin neuvotteluihin. Turvallisuusongelmiin olisi puututtava tulitaukosopimuksella perustetun seurantamekanismin avulla ja kansainvälistä oikeutta noudattaen sekä tukemalla ja vahvistamalla edelleen Libanonin asevoimia. EU on valmis edistämään eri tasoilla käytäviä keskusteluja kokonaisvaltaisista turvallisuuteen liittyvistä ja poliittisista edellytyksistä kestävän rauhan saavuttamiseksi.

13. EU tukee voimakkaasti Libanonin hallituksen 5. elokuuta 2025 tekemää päätöstä, jolla Libanonin asevoimille annetaan valtuudet laatia ja panna täytäntöön suunnitelma valtion asemonopolin perustamiseksi, ja kannustaa panemaan sen nopeasti ja täysimääräisesti täytäntöön. Tämän historiallisen päätöksen pitäisi johtaa kaikkien valtiosta riippumattomien aseistettujen ryhmien, myös Hizbollahin, aseistariisuntaan ja valtion turvallisuusinstituutioiden palauttamiseen koko alueelle, myös palestiinalaisleireille. Tässä yhteydessä EU korostaa olevansa sitoutunut tukemaan hallituksen aloitteita ja kehottaa kaikkia toimijoita tekemään yhteistyötä täysimääräisesti. EU kehottaa myös kaikkia kansainvälisiä kumppaneita osallistumaan tulevaan konferenssiin Libanonin asevoimien ja sisäisten turvallisuusjoukkojen tukemiseksi. EU toteaa, että valtion suvereniteetin ja legitimitietin vahvistaminen maan kaikissa osissa edellyttää myös sellaisten kansallisten ja paikallisten julkisten instituutioiden vahvistamista, jotka tarjoavat luotettavia palveluja ja edistävät maan väestön sosioekonomista elpymistä. EU on valmis tukemaan hallituksen suunnitelmaa konfliktin jälkeisestä elpymisestä ja jälleenrakentamisesta.
14. EU vahvistaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa olevansa valmis tehostamaan yhteistyötä rauhan, turvallisuuden ja puolustuksen alalla, rauhanvälitykseen ja vuoropuheluun liittyvät toimet mukaan luettuina. EU on halukas etsimään keinoja lisätä yhteistyötä turvallisuuskysymyksissä, kuten rajavalvonnassa, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa ja merellisen turvallisuuden edistämisessä, asiaankuuluvien EU:n virastojen tuella. EU on sitoutunut jatkamaan Libanonin turvallisuusalalle antamansa avun tehostamista lisäämällä tukea Libanonin asevoimille, sisäisille turvallisuusjoukoille ja muille turvallisuusvirastoille Euroopan rauhanrahaston, NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ja muiden EU:n välineiden puitteissa käynnissä olevien avustustoimenpiteiden pohjalta johdonmukaisen, kestävän ja räätälöidyn tuen varmistamiseksi. EU tutkii mahdollisuutta lisätä YTPP-toimia Libanonissa Libanonin tarpeiden ja painopisteiden mukaisesti.
15. EU toistaa olevansa halukas tekemään yhteistyötä Libanonin kanssa terrorismin ja väkivaltaisten ääriliikkeiden torjumiseksi kansainvälisen oikeuden mukaisesti, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen oikeus ja kansainvälinen humanitaarinen oikeus, myös EU:n rahoittamien kahdenvälisten ja alueellisten hankkeiden kautta. EU kannattaa vuoropuhelun ja yhteistyön tehostamista Libanonin kanssa terrorismin torjuntaa käsittelevillä monenvälisillä foorumeilla, kuten Da'eshin vastaisessa maailmanlaajuisessa liittoutumassa, ja tukee YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian täytäntöönpanoa.

16. EU on tyytyväinen Libanonin hallituksen toimiin taloudellisen tilanteen vakauttamiseksi ja korostaa, että talous-, finanssi- ja rahoitusala on kiireellisesti uudistettava, jotta voidaan saavuttaa kestävä elpyminen, joka hyödyttää koko Libanonin väestöä. Talouskriisin vaikutukset, erityisesti pankkialan romahtaminen ja epävarma julkisen talouden tilanne, rasittavat edelleen voimakkaasti Libanonin kansaa. EU korostaa, että uskottava ja peruuttamaton edistyminen pankkialan uudistamisessa, mukaan lukien vankan pankkialan kriisintarkkailukehyksen täytäntöönpano ja kansainvälisten normien mukaisen valtiontalouden alijäämää koskevan lain hyväksyminen sekä julkisten laitosten nykyaikaistaminen, on ratkaisevan tärkeää IMF:n ohjelman varmistamiseksi, mikä on ennakoedellytys mahdolliselle EU:n makrotaloudelliselle rahoitusapuohjelmalle, ja se vahvistaa yhteistyötä Libanonin hallituksen kautta toteutettavan ohjelmasuunnittelun täytäntöönpanossa sekä houkuttelee mahdollisia kansainvälisiä investointeja. Näin luotaisiin myös pohja jälleenrakennuskonferenssille, jonka tarkoituksena on saada liikkeelle Libanonin kansainväliset kumppanit ja jonka Ranska on valmis järjestämään vuoden 2026 alussa.
17. EU panee merkille Libanonin sitoumuksen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisen toimintaryhmän toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon sen jälkeen, kun Libanon sisällytettiin kyseisen toimintaryhmän harmaalle listalle lokakuussa 2024, ja on valmis jatkamaan Libanonin viranomaisten tukemista niiden pyrkimyksissä vahvistaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevaa kehystään.
18. EU korostaa, että Libanonin on luotava finanssipoliittista liikkumavaraa, jotta voidaan vahvistaa keskuspankin pääomapohjaa, valtion instituutioita ja julkisia palveluja ja edistää jälleenrakentamista erityisesti Libanonin eteläosassa. EU korostaa lisäksi, että on olennaisen tärkeää neuvotella kattavasta velkojen uudelleenjärjestely- ja takaisinmaksusuunnitelmasta eurobond-joukkovelkakirjalainojen haltijoiden kanssa, jotta voidaan korjata valtionvelkaa koskeva maksukyvyttömyys ja palauttaa rahoitusvakaus. EU tunnustaa jälleenrakennustarpeiden laajuuden ja koordinoitun kansainvälisen tuen merkityksen kiireelliselle elpymiselle. EU vahvistaa olevansa valmis tukemaan jälleenrakennusta, kun uudistukset on toteutettu.

19. EU on myös edelleen sitoutunut tukemaan Libanonia kestävän talouden, kestävän maatalouden ja sinisen talouden, paremman energiaturvallisuuden, digitaalisen siirtymän, toimivan ja kustannustehokkaan vesi- ja sanitaatioalan edistämisessä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja ilmastokestävyyden valtavirtaistamisessa. EU tukee myös pyrkimyksiä vahvistaa Libanonin taloudellista kilpailukykyä ja selvittää tapoja parantaa kauppa- ja investointimahdollisuuksia. Nämä ovat keskeisiä parannuskohteita valtion ja kansalaisten välisen yhteiskuntasopimuksen vahvistamisen kannalta. Sähkö- ja televiestintäalan sääntelyviranomaisten äskettäinen nimittäminen on myönteinen askel eteenpäin.

Oikeusvaltioperiaate, demokratian periaatteet ja ihmisoikeudet

20. Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien edistäminen, suojeleminen ja puolustaminen ovat demokratian, turvallisuuden ja pitkän aikavälin sosioekonomisen vakauden kulmakivi. EU korostaa, että on tärkeää taata tasa-arvo, sananvapaus, oikeus rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen, vakaumuksenvapaus sekä oikeus oikeudenmukaiseen menettelyyn. Libanonin toimet media-alan uudistamiseksi ovat tärkeitä edistysaskeleita, mukaan lukien parlamentille toukokuussa 2025 toimitettu tiedotusvälineitä koskeva lakiesitys. Esityksen tavoitteena on poistaa puheeseen liittyvien rikosten osalta esitutkintavankeus ja vankeusrangaistukset sekä kumota kunnianloukkausta ja solvaamista koskevat säännökset. EU vahvistaa vastustavansa kaikkina aikoina ja kaikissa olosuhteissa voimakkaasti ja yksiselitteisesti kuolemanrangaistuksen käyttöä, koska kuolemanrangaistus rikkoo luovuttamatonta oikeutta elämään ja on ristiriidassa ihmisarvon kanssa, ja kannustaa Libanonin viranomaisia poistamaan kuolemanrangaistuksen virallisesti. EU on valmis tukemaan Libanonin viranomaisten jatkuvaa sitoutumista vastuuvollisuuden vahvistamiseen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen varmistamiseen lainsäädännössä ja käytännössä. EU tukee edelleen myös kansalaisyhteiskunnan toimijoiden työtä tällä ja kaikilla muilla EU:n toiminta-aloilla. EU kannustaa Libanonia tarjoamaan riittävät resurssit kadonneiden ja tahdonvastaisesti kadonneiden henkilöiden kansalliselle komissiolle. Näin voitaisiin tarjota vastauksia aiempien ja nykyisten aseellisten konfliktien seurauksena kadonneiden henkilöiden perheille ja kannustettaisiin asioiden päätökseen saattamiseen ja sovinnontekoon.

21. Libanonin viranomaiset ovat sitoutuneet järjestämään ensi keväänä avoimet ja uskottavat vaalit, joita varten ne ovat pyytäneet EU:ta lähettämään EU:n vaalitarkkailuvaltuuskunnan. EU korostaa, että on tärkeää järjestää nämä vaalit sovitun aikataulun mukaisesti, jatkaa demokratiakehitystä ja käydä vuoropuhelua eri sidosryhmien kanssa, myös vuoden 2022 vaalitarkkailuvaltuuskunnan suositusten jatkotoimista.
22. EU korostaa olevansa sitoutunut sukupuolten tasa-arvoon ja syrjimättömyyteen ja korostaa, että Libanonin on tärkeää edistää Libanonin henkilöoikeudellista asemaa koskevien lakien uudistuksia ja poistaa jäljellä olevat naisia ja tyttöjä syrjivät säännökset. EU korostaa, että on tärkeää taata naisten ja tyttöjen yhtäläiset oikeudet perheoikeudessa sekä se, että he voivat nauttia täysimääräisesti ihmisoikeuksista, ja vahvistaa heidän osallistumistaan poliittiseen, julkiseen ja taloudelliseen elämään. EU uskoo, että Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman laatiminen ja naisten roolin ja panoksen vahvistaminen maan poliittisessa ja taloudellisessa muutoksessa vaikuttaa erittäin myönteisesti Libanonin uudistusprosessiin. EU korostaa myös tarvetta kunnioittaa ja suojella hlbti-henkilöiden kaikkia ihmisoikeuksia ja varmistaa niiden täysimääräinen ja yhdenvertainen toteutuminen, mukaan lukien hlbti-henkilöihin kohdistuvan syrjinnän ja väkivallan torjunta.
23. EU on tyytyväinen Libanonin hallituksen viimeaikaisiin myönteisiin toimiin ihmiskaupan uhrien tunnistamista, avustamista ja suojelua koskevien vakioitujen toimintaohjeiden käyttöönottamiseksi. Näiden toimenpiteiden konkreettinen täytäntöönpano on olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa jatkotoimet.

24. Oikeuslaitoksen kattava uudistus lisää riippumattomuutta ja varmistaa tehokkaamman ja avoimemman oikeusjärjestelmän. Sen vuoksi on tärkeää, että parlamentti viimeistelee ja hyväksyy asiaa koskevan lainsäädännön, erityisesti oikeuslaitoksen riippumattomuutta koskevan lain, ensimmäisenä askeleena tällä alalla kohti ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista. Tähän sisältyy kidutuksen ehkäiseminen ja kieltäminen sekä oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin. Nämä on varmistettava. EU on valmis tukemaan edelleen lainsäädäntöuudistuksia, joilla pyritään varmistamaan kansainvälisten normien mukainen kattava ja yhtenäinen oikeusjärjestelmä. EU korostaa oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevan EU:n ja Libanonin välisen sopimuksen täytäntöönpanoa Eurojustin ja Libanonin toimivaltaisten viranomaisten välillä ja kehottaa Libanonin viranomaisia perustamaan vaatimustenmukaisen tietosuojajärjestelmän, johon kuuluu riippumaton sääntelyelin, jotta voidaan helpottaa sopimuksen soveltamista ja tarjota riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit rikosasioissa tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön osallistuville viranomaisille.
25. EU vaatii, että oikeus ja vastuuvollisuus Beirutin satamassa 4. elokuuta 2020 tapahtuneen räjähdysen johdosta toteutuu ja on tyytyväinen viimeaikaisiin toimiin, jotka ovat mahdollistaneet tutkinnan etenemisen. EU kehottaa asianomaisia viranomaisia varmistamaan sellaiset olosuhteet, joiden avulla tutkinta voidaan saattaa päätökseen perusteellisesti, puolueettomasti ja avoimesti, ja odottaa oikeuden oikeudenmukaista toteutumista ilman viivytyksiä. EU on vaatinut riippumatonta tutkintaa YK:n ihmisoikeusneuvostossa. EU kannustaa Libanonin viranomaisia tehostamaan yhteistyötään asiaankuuluvien EU:n virastojen ja jäsenvaltioiden lainkäyttöalueiden kanssa ja on valmis tukemaan oikeuslaitoksen uudistusprosessia.
26. EU korostaa, että on tärkeää torjua ja ehkäistä korruptiota varmistamalla kansallisen korruptiontorjuntastrategian ja keskeisen lainsäädännön täytäntöönpano sekä vahvistamalla kansallisen korruptiontorjuntakomission ja muiden valtuutettujen instituutioiden roolia ja valmiuksia. Sitoumusten muuttamisen toiminnaksi on olennaisen tärkeää, samoin sen varmistaminen, että tutkinta- ja syytetoimet toteutetaan tehokkaasti.
27. EU korostaa tarvetta edistää avoimuutta kaikissa julkishallinnoissa, myös digitalisaation avulla, koska vastuuvollisuus ja avoimuus ovat avainasemassa julkisten palvelujen tarjoamisen tehokkuuden ja oikeudenmukaisuuden parantamisessa kaikkien kansalaisten kannalta.

28. EU kannustaa Libanonin hallitusta ratifioimaan pikaisesti Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön.

Inhimillinen pääoma, ihmisten välinen kanssakäyminen

29. EU vahvistaa pyrkivänsä määrätietoisesti vahvistamaan ihmisten välisiä yhteyksiä Libanonin ja Euroopan välillä ja investoimaan Libanonin inhimilliseen pääomaan sekä tarkastelemaan esimerkiksi Erasmus+ -ohjelman ja Team Europe -lähestymistavan tarjoamia mahdollisuuksia. EU korostaa, että maan elpyminen ja pitkän aikavälin vakaus riippuvat sen kansalaisten – erityisesti nuorten ja naisten – vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä tutkimuksen ja innovoinnin, kulttuurin, koulutuksen, osaamisen kehittämisen ja ihmisarvoisen työn saatavuuden avulla. Tuki keskitetään korkealaatuisen koulutuksen saatavuuden parantamiseen, teknisen ammatillisen koulutuksen edistämiseen ja osallistavien ja tasapuolisten oppimismahdollisuuksien varmistamiseen, jotta kaikki lapset ja nuoret voivat oppia ja menestyä turvallisissa ja kannustavissa ympäristöissä.
30. Investoimalla häiriönsietokykyisiin kouluihin, koulutuskeskuksiin ja yhteisöllisiin tiloihin EU ja sen jäsenvaltiot pyrkivät parantamaan oppimistuloksia ja työllistettävyyttä sekä edistämään yrittäjyyttä ja yhteisötaloutta. EU tunnustaa yksityisen sektorin keskeisen roolin häiriönsietokyvyn ja elpymisen kannalta ja jatkaa tukeaan Libanonin yrityksille, erityisesti mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille. Samalla se tarjoaa apua työpaikkojen luomista ja työmarkkinoille osallistumista haittaavien rakenteellisten haasteiden ratkomiseen. Näillä Välimeren sopimuksen ja Välimeren unionin painopisteiden mukaisilla toimilla pyritään edistämään ihmisarvoista työtä, lisäämään taloudellista osallisuutta ja asettamaan inhimillinen pääoma Libanonin kestäväen elpymisen keskiöön.

31. EU jatkaa toimiaan Libanonin tukemiseksi kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien henkilöiden, kuten maan sisällä siirtymään joutuneiden henkilöiden, haavoittuvassa asemassa olevien libanonilaisten, syyrialaisien ja palestiinalaispakolaisten, tarpeiden ja suojelua koskevien huolenaiheiden käsittelyssä. Tähän sisältyy ihmishenkiä säästävien toimien tarjoaminen, mukaan lukien käteisapu perustarpeisiin, elintarvikkeiden saatavuus, asiakirjojen saatavuuteen liittyvä kohdennettu tuki, oikeusapu sekä laadukkaan koulutuksen, terveydenhuollon, majoituksen, sosiaaliavun ja toimeentulon saatavuuden turvaaminen. Viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja YK-kumppaneiden tiivis yhteistyö on ratkaisevan tärkeää, jotta apu on yhtä tehokasta sekä libanonilaisten että pakolaisten kannalta. Valtion talousarvion kasvattaminen keskeisten peruspalvelujen osalta on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan vähentää riippuvuutta avunantajista ja edistää yhteiskuntasopimuksen jälleenrakentamista.
32. EU on täysin tietoinen Libanonin kohtaamista merkittävistä haasteista; maa on ottanut maailmassa vastaan eniten pakolaisia asukasta kohden. Assadin hallinnon kaatuminen on muuttanut alueellista dynamiikkaa ja herättänyt paluuseen liittyviä toiveita, ja monet syyrialaiset ovat jo palanneet kotiinsa. EU vahvistaa, että pakolaisten suojelu on edelleen keskeisessä asemassa sen toiminnassa, ja korostaa, että on tärkeää noudattaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti palauttamiskiellon periaatetta, ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta. EU jatkaa yhteistyötä Libanonin viranomaisten, Syyrian siirtymäkauden viranomaisten ja YK-kumppanin kanssa tukeakseen kestäviä ratkaisuja, jotka perustuvat vapaaehtoiseen, turvalliseen ja ihmisarvoiseen paluuseen ja täydentäviin väyliin kolmansiin maihin. EU ajaa edelleen suojelualueen säilyttämistä Libanonissa, muuttoliikkeen hallinnan ja asiaan liittyvän hallinnon vahvistamista, rajaturvallisuus mukaan lukien, ja Libanonin työmarkkinoiden parantamista vähentämällä epävirallisuutta ja parantamalla työoloja.
33. EU on ihmissalakuljetuksen torjunnan osalta tyytyväinen Libanonin sitoutumiseen ihmissalakuljetuksen vastaiseen maailmanlaajuinen allianssiin ja odottaa voivansa vahvistaa yhteistyötään Libanonin viranomaisten kanssa.

34. EU on tyytyväinen Barcelonassa 28. marraskuuta 2025 käynnistettyyn Välimeren sopimukseen. Tavoitteena on sen avulla avata uusia mahdollisuuksia Välimeren alueen kumppaneiden kanssa, vastata yhteisiin haasteisiin ja edetä yhdessä kohti kumppanuutta, joka perustuu keskinäiseen luottamukseen ja kunnioitukseen sekä yhteiseen vastuuseen ja kehitykseen. EU odottaa yhteistyön syventämistä Libanonin kanssa keskinäiseen luottamukseen ja jaettuun vastuuseen perustuvan kumppanuuden hengessä toteuttamalla konkreettisia aloitteita ja ensisijaisia toimia yhteistä etua koskevilla aloilla, tavoitteena saada aikaan kaikenikäisiä ihmisiä, yrityksiä ja yrittäjiä hyödyttäviä tuloksia.
35. EU arvostaa Libanonin rakentavaa roolia alueellisissa yhteistyöaloitteissa, mukaan lukien alueelliset foorumit, joissa molemmat osapuolet ovat aktiivisia osallistujia, kuten Välimeren unioni ja Anna Lindh -säätiö.

Lopuksi

36. EU on valmis tukemaan Libanonin johtoa ja kansaa uudistusten, elpymisen ja vahvemman suvereniteetin tiellä. Tänä 15. joulukuuta 2025 kokoontuva assosiaationeuvosto edistää työn jatkamista assosiaatiosopimukseen liittyvissä yhteisöissä, myös assosiaatiokomiteassa ja eri alakomiteoissa.
37. EU vahvistaa, että sen tavoitteena on lujittaa kahdenvälisiä suhteitaan Libanoniin ja parantaa suhdettaan strategisen ja kokonaisvaltaisen kumppanuuden avulla sen jälkeen, kun tarvittavat uudistukset on toteutettu. Assosiaationeuvosto tarjoaa tilaisuuden tarkastella EU:n ja Libanonin kumppanuuden tulevaisuutta ja määritellä yhdessä yhteisen edun mukaiset tulevien vuosien prioriteettialat.